

รายวิชา สังคมศึกษา

เรื่อง ทுகข์ (ธรรมที่ควรรู้)

ชั้นร 5 และอายตนะ

รหัส ส22101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

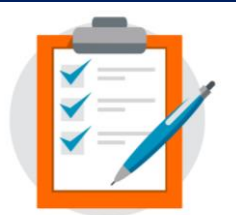
ผู้สอน ครูสุรายุธ ธานา

ทุกข์ (ธรรมที่ควรรู้)

ขั้น 5 และอายตนะ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายของ ชั้น 5 และอายตนะได้อย่างถูกต้อง
2. ระบุความสัมพันธ์ของชั้น 5 และอายตนะได้อย่างมีเหตุผล
3. เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ชั้น 5 และอายตนะไปปรับใช้ในชีวิตได้อย่างมีเหตุผล

เคาะโต๊ะคนละ

3 ครั้ง

“การเจ็บมือ ก็คือความไม่สบายกายนั่นเอง
เป็นความทุกข์แบบหนึ่ง ซึ่งเรารู้จากกายสัมผัส
ยังมีทุกข์รูปแบบอื่น ๆ ที่นักเรียนควรรู้ไว้เพื่อเป็น
หลักคิดในชีวิตประจำวัน”

ขั้นที่ 5

รูป

คือสิ่งที่รับรู้ได้ด้วยตา
เช่นรูปตัวคน รูปตัวสัตว์

เวทนา

คือความรู้สึก ได้แก่
เช่น ความเจ็บปวด ทุกข์ทรมาน

วิญญาณ

คือความรู้ ได้แก่ ระบบรับรู้สิ่ง
นั้นๆ ทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ

สัญญา

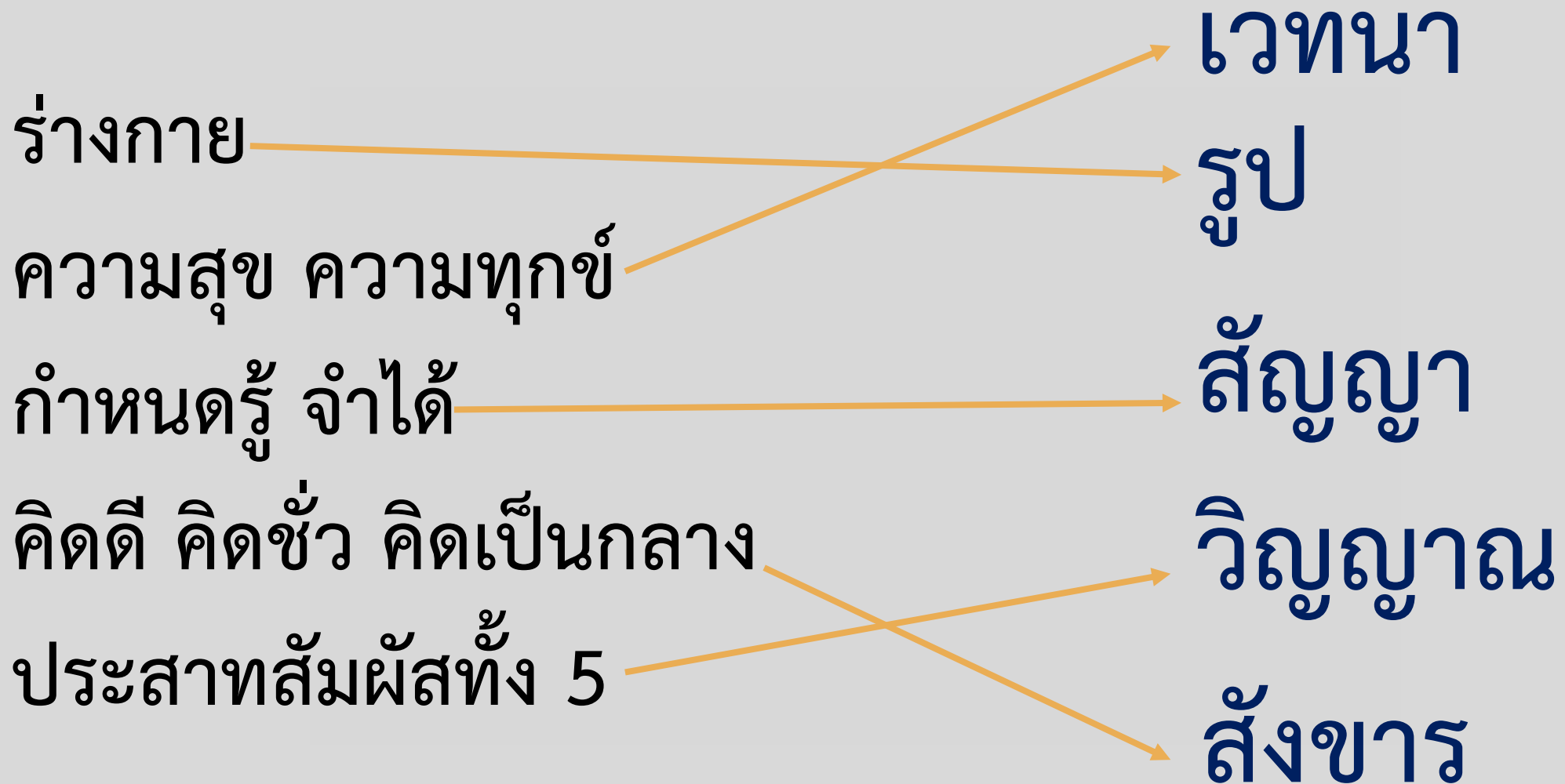
คือความจำได้หมายรู้ ได้แก่
จำสิ่งที่ได้รับและรู้สึกนั้น ๆ

สังขาร

คือความคิดปรุงแต่ง
เช่นการแยกแยะสิ่งที่รับรู้ การคิดวิเคราะห์

กิจกรรมจับคู่ขั้นที่ 5

อายุต้นละ 2 ส่วน

อายตนะภายใน

หมายถึงสื่อเชื่อมต่อที่อยู่ในตัวคน บ้างเรียกว่า
อินทรีย์ 6 มี 6 คือ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ
ทั้งหมดนี้เป็นที่เชื่อมต่อกับอายตนะภายนอก

อายตนะภายนอก

หมายถึงสื่อเชื่อมต่อที่อยู่นอกตัวคน บ้างเรียกว่า อารมณ์ 6 มี 6 คือ รูป เสียง กลิ่น รส การสัมผัสทางกาย การคิด ทั้งหมดนี้เป็นคู่กับอายตนะภายใน เช่น รูปคู่กับตา หูคู่กับเสียง เป็นต้น

กิจกรรม อายตนะสัมผัส

1 ภายใน

2 ภายนอก

ผู้ชายคนนี้หน้าตาหล่อจั่ง (ตา รูป).....

น้ำหอมยี่ห้อนี้มีกลิ่นเหม็นชวนเวียนหัว (จมูก กลิ่น).....

เสียงเพลงที่พีเบิร์ดร้องช่างไพเราะจั่ง (หู เสียง).....

ต้มยำกุ้งขามนี้มีรสชาติที่เผ็ดและเปรี้ยวมาก (ลิ้น รส).....

มือของเธอจับแล้วนิ่มมาก (กาย สัมผัส).....

ฉันอยากจะเป็นแฟนกับพีคนั้นจั่ง (ใจ อารมณ์).....

กิจกรรม อายตนะสัมพันธ์

1ภายใน

2ภายนอก

คำสั่ง ให้นักเรียนแต่งประโยคเกี่ยวกับอายตนะสัมพันธ์ ภายใน
และภายนอก คนละ 5 ประโยค

นักเรียนวิเคราะห์ประโยชน์

ขั้นที่ 5 - อายตนะ

และอธิบายลักษณะที่ดีที่ผ่านประสาท
รับรู้ด้าน ตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ

นักเรียนมีวิธีการนำหลักธรรมชั้น 5

และอายตนะไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

และถ้านักเรียนนำไปปฏิบัติแล้วจะส่งผลต่อตนเอง

และสังคมอย่างไร

ช่วยทำให้เกิดความเข้าใจในทุกข์ที่เกิดขึ้น

รู้ว่าสาเหตุเกิดจากสิ่งใด และหาทางแก้ไขตลอดจนฝึก
ให้ตนเองรับและซึมซับแต่สิ่งดี ๆ ซึ่งจะส่งผลให้ตนเอง

มีความสุขไม่หลงมัวเมาและไม่ยึดติดกับสิ่งต่าง ๆ

สังคมนก็จะสงบสุข ปัญหาสังคมนก็จะน้อยลง